

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ

9, 10, 11 ve 12. Sınıflar Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER	7
2.3. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9

3. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 11

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	11
3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	17
11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	21
12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	26

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüştürmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüştürmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabilecek öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiyle, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına ters-tir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken

teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.

4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.

5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.

6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.

7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözeten bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Müzik eğitimi; teori, uygulama ve müzikal becerilerin kazanılmasını hedefleyen bir süreçtir. Müzik teorisi öğretimi ve uygulaması müziğin öğrenilmesinde, icra edilmesinde ve gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir yer tutar. Batı Müziği Teori ve Uygulaması dersi de güzel sanatlar liseleri müzik alanında eğitim alan öğrencilerin bu alandaki gereksinimlerini karşılayan temel bir derstir.

Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı ile güzel sanatlar liseleri müzik alanında eğitim alan öğrencilerin başlangıç düzeyinden lisans eğitimine kadar ihtiyaç duyacakları müziksel bilgi, teori ve becerilerle bunların uygulanmasına yönelik davranışlar edinmeleri amaçlanmıştır. Bu öğretim programı hazırlanırken alana özgü önceki öğretim programları incelenmiş, diğer müzik alanı dersleriyle de ilişkilendirilerek öğrencilerin ihtiyaç duyacakları üniteler ve konular güncellenmiştir. 9. sınıf düzeyinden 12. sınıf düzeyine kadar oluşturulan ünitelerle ve konularla öğrencilerin tek sesli ve çok sesli işitme, müziksel okuma ve yazma, tonal duyarlılık becerilerini geliştirmeleri hedeflenmiştir. Bu ünitelerin ve konuların içeriklerinde yatay ve dikey taksonomiye dikkat edilmiştir.

2.1. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Müzik dili ve terimlerine hâkim olmaları
- Tonal duyarlılıklarını geliştirmeleri
- Aralıkları ve akorları tanımaları
- Tek sesli ve çok sesli duymaları
- Müziksel yazma becerisi edinmeleri (dikte)
- Müziksel okuma becerisi edinmeleri (solfej)
- Ezgisel ve ritmik hafızalarını geliştirmeleri
- Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyokültürel gelişimine katkıda bulunmaları
- Zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmaları
- Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmeleri
- Müzik yoluyla kendilerini ifade etmeleri
- Atatürk'ün çağdaş Türk müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamaları
- Geleneklerini bilerek geleceğe bakmaları, geleneğe ilişkin yüksek bir farkındalıkla teknolojinin imkânlarını kullanarak müzik kültürüne hizmet etmeleri

2.2. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Müziksel işitme
- Müziksel okuma
- Müziksel yazma
- Tonalite tanıma
- Tartımsal deşifre yapma
- Ezgisel deşifre yapma

- Tek sesli ve çok sesli duyma
- Müzik teknolojilerini kullanma
- İcra ve yorumlama
- Müziği iletişim dili olarak kullanma
- Katılımcı müziksel çalışma
- Müzik terminolojisini doğru ve yerinde kullanma

2.3. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyici, öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.
- Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı'nda öğretmen, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini dikkate almalıdır.
- Öğretmen, öğrencilere öğretim programında yer alan Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersine özgü becerileri kullanabilecekleri ortamları oluşturmalıdır.
- Öğretmen, Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı'nı uygularken sınıf düzeyine uygun öğrenme etkinlikleri planlamalıdır.
- Öğretmen, okulun bulunduğu çevre ve imkânları dikkate alarak dersin kazanımına yönelik yeni etkinlikler geliştirebilir. Yeni etkinlikler geliştirilirken kazanımlar ve farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlamalıdır.
- Öğretmen, Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı'nı uygularken müziksel okuma etkinliklerinde öğrenci ses sınırlarını dikkate almalıdır.
- Öğretmen konser, seminer vb. etkinlik gezilerine önem vermelidir. Bu gezilerin her aşaması planlanmalı ve değerlendirilmeli, öğrencilerden gözlemlerine dayalı bir rapor hazırlamaları istenmelidir. Bu geziler aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmelerine katkı sağlanmalıdır.
- Öğretmenin kazanımların yapısına uygun olarak yaptığı değerlendirme, öğrenmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğretmen sadece öğrenme ürününü değil, öğrenme sürecini de değerlendirmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle alternatif değerlendirme yöntemleri birlikte kullanılmalıdır. Bu değerlendirme yöntem ve araçları; gözlem, performans ödevleri, görüşmeler, öz değerlendirme ölçekleri, öğrenci ürün dosyaları (portfolyo), projeler vb.dir.
- Ölçme ve değerlendirme sürecinde kullanılmak amacıyla geliştirilen örnek gözlem formları, yeri geldikçe öğretmen ve öğrenciler tarafından uygulanır. Gözlem formları aynen kullanılabileceği gibi öğretmen tarafından yeni gözlem formları da geliştirilmelidir.
- Öğrenci düzeyi ve çevre etkenleri dikkate alınarak öğrenme öğretme etkinliklerinde farklı ünitelerin bağlantılı olan kazanımları birlikte ele alınmalıdır.
- Öğrenme öğretme etkinliklerinde eğitim ortamına, çevre etkenlerine ve öğrencilerin düzeyine uygun yöntem ve teknikler kullanılmalıdır.
- Öğrenme öğretme etkinliklerinde kazanımlara ulaşmasına yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanılmalıdır.
- Etkinlikler planlanırken öğretmenin ve öğrencinin derse hazırlanması bakımından bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınmalıdır.

- Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı uygulanırken diğer bölüm dersleri ile ilişkilendirmeler yapılmalıdır.
- Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı 9 ve 10. sınıflar düzeyinde müzik, Türk halk müziği ve Türk sanat müziği bölümlerinde ortak uygulanmalıdır.

2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

9. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
MÜZİK TEORİSİNE GİRİŞ	5	8	11
BASİT ÖLÇÜLER	9	12	17
MÜZİKTE DİZİ VE TON	9	24	33
ARALIK BİLGİSİ	22	28	39
TOPLAM	45	72	100

10. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
BİLEŞİK ÖLÇÜLER	9	8	11
AKOR	12	36	50
BİR DİYEZLİ / BİR BEMOLLÜ TONLAR	16	28	39
TOPLAM	37	72	100

11. SINIF

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
AKSAK ÖLÇÜLER	9	12	11
AKOR ÇEVİRİMLERİ	12	48	45
KADANS	6	12	11
İKİ DİYEZLİ / İKİ BEMOLLÜ TONLAR	16	36	33
TOPLAM	43	108	100

12. SINIF

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
YEDİLİ AKORLAR	24	63	58
TRANSPOZE VE MODÜLASYON	4	6	6
ÜÇ DİYEZLİ / ÜÇ BEMOLLÜ TONLAR	16	39	36
TOPLAM	44	108	100

3. BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

9, 10, 11 ve 12. sınıflar için geliştirilen Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı'nda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda 9. sınıf düzeyinde dört, 10. sınıf düzeyinde üç, 11. sınıf düzeyinde dört ve 12. sınıf düzeyinde üç ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9.1. MÜZİK TEORİSİNE GİRİŞ

9.1.1. Temel Müzik Terimleri ve İşaretleri

9.1.1.1. Müzik yazısını açıkla.

Müzik yazısında kullanılan temel müzik terimlerini ve işaretlerini (dizek, ek çizgi, sol anahtarı, fa anahtarı ve do anahtarı, ölçü, ölçü çizgisi, ölçü göstergesi, ayırma çizgisi, bitiş çizgisi, nota, sus, puandorg, puandre, reprise, ölçü tekrar işareti, dolap, D.C. all fine, segno, coda, diyez, bemol, natürel, çift diyez, çift bemol) görsel olarak tanınması ve işlevlerini açıklaması beklenir.

9.1.2. Müzikte Birim Zaman

9.1.2.1. Müzikte birim zamanı açıkla.

- a) Seslendirdiği parçadaki birim zamanı vuruş yaparak gösterir.
- b) Ritim duygusu geliştirmesi sağlanır.

9.1.2.2. Birim zamana göre nota ve sus süre değerlerini gösterir.

- a) Birlik, ikilik ve dörtlük nota ve sus değerlerinin süresini birim zamana göre ölçmesi beklenir.
- b) Birim zamanın ikiye, üçe ve dörde bölündüğü tartım kalıpları oluşturulur.
- c) Senkop, üçleme, uzatma bağı ve uzatma noktası açıklanır.

9.1.3. Müzikte Hız ve Gürlük

9.1.3.1. Müzikte kullanılan temel hız terimlerini açıkla.

Ana hız basamaklarını kavraması beklenir.

9.1.3.2. Müzikte kullanılan gürlük terimlerini açıkla.

Ana gürlük terim ve işaretleri kavraması beklenir.

9.2. BASİT ÖLÇÜLER

9.2.1. İki Zamanlı Basit Ölçüler

9.2.1.1. İki zamanlı basit ölçüleri açıkla.

İki zamanlı basit ölçülerdeki kuvvetli ve zayıf zamanları ayırt etmesi beklenir.

9.2.1.2. İki zamanlı basit ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

- a) İki zamanlı basit ölçülerde hazırlanmış alıştırma ritmik okuması (bona) beklenir.
- b) Bona çalışmalarında devinimsel olarak iki zamanlı vuruş yapması istenir.

9.2.1.3. İki zamanlı basit ölçülerde hazırlanmış alıştırma yazar.

İki zamanlı basit ölçülerde tartım diktesi yazması beklenir.

9.2.2. Üç Zamanlı Basit Ölçüler

9.2.2.1. Üç zamanlı basit ölçüleri açıkla.

Üç zamanlı basit ölçülerdeki kuvvetli ve zayıf zamanları ayırt etmesi beklenir.

9.2.2.2. Üç zamanlı basit ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

- a) Üç zamanlı basit ölçülerde hazırlanmış alıştırma ritmik okuması (bona) beklenir.
- b) Bona çalışmalarında devinimsel olarak üç zamanlı vuruş yapması istenir.

9.2.2.3. Üç zamanlı basit ölçülerde hazırlanmış alıştırma yazar.

Üç zamanlı basit ölçülerde tartım diktesi yazması beklenir.

9.2.3. Dört Zamanlı Basit Ölçüler

9.2.3.1. Dört zamanlı basit ölçüleri açıklar.

Dört zamanlı basit ölçülerdeki kuvvetli ve zayıf zamanları ayırt etmesi beklenir.

9.2.3.2. Dört zamanlı basit ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

a) Dört zamanlı basit ölçülerde hazırlanmış alıştırma okuması (bona) beklenir.

b) Bona çalışmalarında devinimsel olarak dört zamanlı vuruş yapması istenir.

9.2.3.3. Dört zamanlı basit ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

Dört zamanlı basit ölçülerde tartım diktesi yazması beklenir.

9.3. MÜZİKTE DİZİ VE TON

9.3.1. Dizi (diatonik, kromatik ve pentatonik)

9.3.1.1. Diatonik, kromatik ve pentatonik dizilerin oluşumunu açıklar.

9.3.2. Do Majör

9.3.2.1. Do majör diziyi oluşturur.

Majör dizi kalıbını tanıması sağlanır.

9.3.2.2. Do majör dizinin derecelerini ayırt eder.

Do majör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek majör ton duygusu vurgulanır.

9.3.2.3. Do majör tonundaki solfejleri okur.

a) Do majör diziyi çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.

b) Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.

c) Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.

d) Do majör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.

9.3.2.4. Do majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

9.3.3. La Minör

9.3.3.1. La minör diziyi oluşturur.

a) Doğal la minör diziyi yazması beklenir.

b) Armonik la minör diziyi yazması beklenir.

c) Melodik la minör diziyi yazması beklenir.

9.3.3.2. La minör dizinin derecelerini ayırt eder.

a) La minör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek minör ton duygusu vurgulanır.

b) Armonik ve melodik la minör dizilerinin oluşumunda doğal la minör diziyi göre derecelerdeki ses değişimleri vurgulanır.

9.3.3.3. La minör tonundaki solfejleri okur.

a) La minör dizi türlerini çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.

b) Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.

c) Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.

d) La minör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.

9.3.3.4. La minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

9.4. ARALIK BİLGİSİ

9.4.1. Birli Aralık

9.4.1.1. Birli aralığı (unison) oluşturur.

9.4.2. İkili Aralıklar

9.4.2.1. İkili aralıkları oluşturur.

- a) K2'li aralığın 1 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.
- b) B2'li aralığın 1 tam perdeden oluştuğu vurgulanır.
- c) Çıkıcı ve inici ikili aralıkları teorik olarak kurması beklenir.

9.4.2.2. İkili aralıkları seslendirir.

- a) İkili aralıkları içeren çıkıcı ve inici seslendirme çalışmaları yapılır.
- b) İkili aralıkları içeren solfej okuma çalışmaları yapılır.

9.4.2.3. İkili aralıkları işitsel olarak ayırt eder.

- a) İkili aralıkları tını olarak birbirinden ayırt etmesi beklenir.
- b) İkili aralıkları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.
- c) İkili aralıkları içeren ezgi dikte çalışmaları yapılır.

9.4.3. Üçlü Aralıklar

9.4.3.1. Üçlü aralıkları oluşturur.

- a) K3'lü aralığın 1 tam ve 1 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.
- b) B3'lü aralığın 2 tam perdeden oluştuğu vurgulanır.
- c) Çıkıcı ve inici üçlü aralıkları teorik olarak kurması beklenir.

9.4.3.2. Üçlü aralıkları seslendirir.

- a) Üçlü aralıkları içeren çıkıcı ve inici seslendirme çalışmaları yapılır.
- b) Üçlü aralıkları içeren solfej okuma çalışmaları yapılır.

9.4.3.3. Üçlü aralıkları işitsel olarak ayırt eder.

- a) İkili ve üçlü aralıkları tını olarak birbirinden ayırt etmesi beklenir.
- b) İkili ve üçlü aralıkları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.
- c) Üçlü aralıkları içeren ezgi dikte çalışmaları yapılır.

9.4.4. Dörtlü Aralıklar

9.4.4.1. Dörtlü aralıkları oluşturur.

- a) T4'lü aralığın 2 tam ve 1 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.
- b) A4'lü aralığın 3 tam perdeden oluştuğu vurgulanır.
- c) Çıkıcı ve inici dörtlü aralıkları teorik olarak kurması beklenir.

9.4.4.2. Dörtlü aralıkları seslendirir.

- a) Dörtlü aralıkları içeren çıkıcı ve inici seslendirme çalışmaları yapılır.
- b) Dörtlü aralıkları içeren solfej okuma çalışmaları yapılır.

9.4.4.3. Dörtlü aralıkları işitsel olarak ayırt eder.

- a) İkili, üçlü ve dörtlü aralıkları tını olarak birbirinden ayırt etmesi beklenir.
- b) İkili, üçlü ve dörtlü aralıkları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.
- c) Dörtlü aralıkları içeren ezgi dikte çalışmaları yapılır.

9.4.5. Beşli Aralıklar

9.4.5.1. Beşli aralıkları oluşturur.

- a) *T5'li aralığın 3 tam ve 1 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.*
- b) *E5'li aralığın 2 tam ve 2 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.*
- c) *Çıkıcı ve inici beşli aralıkları teorik olarak kurması beklenir.*

9.4.5.2. Beşli aralıkları seslendirir.

- a) *Beşli aralıkları içeren çıkıcı ve inici seslendirme çalışmaları yapılır.*
- b) *Beşli aralıkları içeren solfej okuma çalışmaları yapılır.*

9.4.5.3. Beşli aralıkları işitsel olarak ayırt eder.

- a) *İkili, üçlü, dördü ve beşli aralıkları tını olarak birbirinden ayırt etmesi beklenir.*
- b) *İkili, üçlü, dördü ve beşli aralıkları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*
- c) *Beşli aralıkları içeren ezgi dikte çalışmaları yapılır.*

9.4.6. Altılı Aralıklar

9.4.6.1. Altılı aralıkları oluşturur.

- a) *K6'lı aralığın 3 tam ve 2 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.*
- b) *B6'lı aralığın 4 tam ve 1 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.*
- c) *Çıkıcı ve inici altılı aralıkları teorik olarak kurması beklenir.*

9.4.6.2. Altılı aralıkları seslendirir.

- a) *Altılı aralıkları içeren çıkıcı ve inici seslendirme çalışmaları yapılır.*
- b) *Altılı aralıkları içeren solfej okuma çalışmaları yapılır.*

9.4.6.3. Altılı aralıkları işitsel olarak ayırt eder.

- a) *İkili, üçlü, dördü, beşli ve altılı aralıkları tını olarak birbirinden ayırt etmesi beklenir.*
- b) *İkili, üçlü, dördü, beşli ve altılı aralıkları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*
- c) *Altılı aralıkları içeren ezgi dikte çalışmaları yapılır.*

9.4.7. Yedili Aralıklar

9.4.7.1. Yedili aralıkları oluşturur.

- a) *K7'li aralığın 4 tam ve 2 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.*
- b) *B7'li aralığın 5 tam ve 1 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.*
- c) *Çıkıcı ve inici yedili aralıkları teorik olarak kurması beklenir.*

9.4.7.2. Yedili aralıkları seslendirir.

- a) *Yedili aralıkları içeren çıkıcı ve inici seslendirme çalışmaları yapılır.*
- b) *Yedili aralıkları içeren solfej okuma çalışmaları yapılır.*

9.4.7.3. Yedili aralıkları işitsel olarak ayırt eder.

- a) *İkili, üçlü, dördü, beşli, altılı ve yedili aralıkları tını olarak birbirinden ayırt etmesi beklenir.*
- b) *İkili, üçlü, dördü, beşli, altılı ve yedili aralıkları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*
- c) *Yedili aralıkları içeren ezgi dikte çalışmaları yapılır.*

9.4.8. Sekizli Aralık

9.4.8.1. Sekizli aralığı (oktav) oluşturur.

- a) *T8'li aralığın 5 tam ve 2 yarım perdeden oluştuğu vurgulanır.*
- b) *Çıkıcı ve inici sekizli aralıkları teorik olarak kurması beklenir.*

9.4.8.2. Sekizli aralığı seslendirir.

- a) *Sekizli aralığı içeren çıkıcı ve inici seslendirme çalışmaları yapılır.*
- b) *Sekizli aralığı içeren solfej okuma çalışmaları yapılır.*

9.4.8.3. Sekizli aralığı işitsel olarak ayırt eder.

- a) *İkili, üçlü, dördü, beşli, altılı, yedili ve sekizli aralıkları tını olarak birbirinden ayırt etmesi beklenir.*
- b) *İkili, üçlü, dördü, beşli, altılı, yedili ve sekizli aralıkları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*
- c) *Sekizli aralığı içeren ezgi dikte çalışmaları yapılır.*

10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

10.1. BİLEŞİK ÖLÇÜLER

10.1.1. İki Zamanlı Bileşik Ölçüler

10.1.1.1. İki zamanlı bileşik ölçüleri açıklar.

İki zamanlı bileşik ölçülerdeki kuvvetli ve zayıf zamanları ayırt etmesi beklenir.

10.1.1.2. İki zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

a) *İki zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma ritmik okuması (bona) beklenir.*

b) *İki zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma ezgisel okuması (solfej) beklenir.*

c) *Bona ve solfej çalışmalarında devinimsel olarak iki zamanlı vuruş yapması istenir.*

10.1.1.3. İki zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma yazar.

a) *İki zamanlı bileşik ölçülerde tartım diktesi yazması beklenir.*

b) *İki zamanlı bileşik ölçülerde ezgi diktesi yazması beklenir.*

10.1.2. Üç Zamanlı Bileşik Ölçüler

10.1.2.1. Üç zamanlı bileşik ölçüleri açıklar.

Üç zamanlı bileşik ölçülerdeki kuvvetli ve zayıf zamanları ayırt etmesi beklenir.

10.1.2.2. Üç zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

a) *Üç zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma ritmik okuması (bona) beklenir.*

b) *Üç zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma ezgisel okuması (solfej) beklenir.*

c) *Bona ve solfej çalışmalarında devinimsel olarak üç zamanlı vuruş yapması istenir.*

10.1.2.3. Üç zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma yazar.

a) *Üç zamanlı bileşik ölçülerde tartım diktesi yazması beklenir.*

b) *Üç zamanlı bileşik ölçülerde ezgi diktesi yazması beklenir.*

10.1.3. Dört Zamanlı Bileşik Ölçüler

10.1.3.1. Dört zamanlı bileşik ölçüleri açıklar.

Dört zamanlı bileşik ölçülerdeki kuvvetli ve zayıf zamanları ayırt etmesi beklenir.

10.1.3.2. Dört zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

a) *Dört zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma ritmik okuması (bona) beklenir.*

b) *Dört zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma ezgisel okuması (solfej) beklenir.*

c) *Bona ve solfej çalışmalarında devinimsel olarak dört zamanlı vuruş yapması istenir.*

10.1.3.3. Dört zamanlı bileşik ölçülerde hazırlanmış alıştırma yazar.

a) *Dört zamanlı bileşik ölçülerde tartım diktesi yazması beklenir.*

b) *Dört zamanlı bileşik ölçülerde ezgi diktesi yazması beklenir.*

10.2. AKOR

10.2.1. Temel Konumda Majör Akorlar

10.2.1.1. Temel konumda majör akoru oluşturur.

a) *Temel konumda majör akorun bir B3'lü aralığın üzerine K3'lü aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.*

b) *Temel konumda majör akorda akorun temel sesi, üçlüsü ve beşlisinin konumlanışını göstermesi beklenir.*

c) *Temel konumda majör akoru teorik olarak kurması beklenir.*

10.2.1.2. Temel konumda majör akoru seslendirir.

Verilen eksen sesin üzerine temel konumda majör akoru seslendirmesi istenir.

10.2.1.3. Temel konumda majör akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) *Temel konumda majör akoru tını olarak hissetmesi beklenir.*

b) *Temel konumda majör akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*

10.2.2. Temel Konumda Minör Akorlar

10.2.2.1. Temel konumda minör akoru oluşturur.

a) *Temel konumda minör akorun bir K3'lü aralığın üzerine B3'lü aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.*

b) *Temel konumda minör akorda akorun temel sesi, üçlüsü ve beşlisinin konumlanışını göstermesi beklenir.*

c) *Temel konumda minör akoru teorik olarak kurması beklenir.*

10.2.2.2. Temel konumda minör akoru seslendirir.

Verilen eksen sesin üzerine temel konumda minör akoru seslendirmesi istenir.

10.2.2.3. Temel konumda minör akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) *Temel konumda minör akoru tını olarak hissetmesi beklenir.*

b) *Temel konumda majör ve minör akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*

10.2.3. Temel Konumda Eksik Beşli Akorlar

10.2.3.1. Temel konumda eksik beşli akoru oluşturur.

a) *Eksik beşli akorun iki K3'lü aralıktan oluştuğu vurgulanır.*

b) *Temel konumda eksik beşli akorda akorun temel sesi, üçlüsü ve beşlisinin konumlanışını göstermesi beklenir.*

c) *Temel konumda eksik beşli akoru teorik olarak kurması beklenir.*

10.2.3.2. Temel konumda eksik beşli akoru seslendirir.

Verilen eksen sesin üzerine temel konumda eksik beşli akoru seslendirmesi istenir.

10.2.3.3. Temel konumda eksik beşli akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) *Temel konumda eksik beşli akoru tını olarak hissetmesi beklenir.*

b) *Temel konumda majör, minör ve eksik beşli akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*

10.2.4. Temel Konumda Artık Beşli Akorlar

10.2.4.1. Temel konumda artık beşli akoru oluşturur.

a) *Artık beşli akorun iki B3'lü aralıktan oluştuğu vurgulanır.*

b) *Temel konumda artık beşli akorda akorun temel sesi, üçlüsü ve beşlisinin konumlanışını göstermesi beklenir.*

c) *Temel konumda artık beşli akoru teorik olarak kurması beklenir.*

10.2.4.2. Temel konumda artık beşli akoru seslendirir.

Verilen eksen sesin üzerine temel konumda artık beşli akoru seslendirmesi istenir.

10.2.4.3. Temel konumda artık beşli akoru işitsel olarak ayırt eder.

- a) Temel konumda artık beşli akoru tını olarak hissetmesi beklenir.
- b) Temel konumda majör, minör, eksik beşli ve artık beşli akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.

10.3. BİR DİYEZLİ / BİR BEMOLLÜ TONLAR

10.3.1. Sol Majör

10.3.1.1. Sol majör diziyi oluşturur.

Sol eksen sesi üzerine kurulan diziyeye majör dizi kalıbının uygulanmasıyla oluşan dizinin sol majör dizisi olduğu vurgulanır.

10.3.1.2. Sol majör dizinin derecelerini ayırt eder.

Sol majör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek majör ton duygusu vurgulanır.

10.3.1.3. Sol majör tonundaki solfejleri okur.

- a) Sol majör diziyi çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.
- b) Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.
- c) Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.
- d) Sol majör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.

10.3.1.4. Sol majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit ve bileşik ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

10.3.2. Mi Minör

10.3.2.1. Mi minör diziyi oluşturur.

- a) Doğal mi minör diziyi yazması beklenir.
- b) Armonik mi minör diziyi yazması beklenir.
- c) Melodik mi minör diziyi yazması beklenir.

10.3.2.2. Mi minör dizinin derecelerini ayırt eder.

- a) Mi minör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek minör ton duygusu vurgulanır.
- b) Armonik ve melodik mi minör dizilerinin oluşumunda doğal mi minör diziyeye göre derecelerdeki ses değişimleri vurgulanır.

10.3.2.3. Mi minör tonundaki solfejleri okur.

- a) Mi minör dizi türlerini çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.
- b) Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.
- c) Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.
- d) Mi minör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.

10.3.2.4. Mi minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit ve bileşik ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

10.3.3. Fa Majör

10.3.3.1. Fa majör diziye oluşturur.

Fa eksen sesi üzerine kurulan diziye majör dizi kalıbının uygulanmasıyla oluşan dizinin fa majör dizisi olduğu vurgulanır.

10.3.3.2. Fa majör dizinin derecelerini ayırt eder.

Fa majör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek majör ton duygusu vurgulanır.

10.3.3.3. Fa majör tonundaki solfejleri okur.

- a) *Fa majör diziye çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.*
- b) *Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.*
- c) *Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.*
- d) *Fa majör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.*

10.3.3.4. Fa majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit ve bileşik ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

10.3.4. Re Minör

10.3.4.1. Re minör diziye oluşturur.

- a) *Doğal re minör diziye yazması beklenir.*
- b) *Armonik re minör diziye yazması beklenir.*
- c) *Melodik re minör diziye yazması beklenir.*

10.3.4.2. Re minör dizinin derecelerini ayırt eder.

- a) *Re minör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek minör ton duygusu vurgulanır.*
- b) *Armonik ve melodik re minör dizilerinin oluşumunda doğal re minör diziye göre derecelerdeki ses değişimleri vurgulanır.*

10.3.4.3. Re minör tonundaki solfejleri okur.

- a) *Re minör dizi türlerini çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.*
- b) *Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.*
- c) *Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.*
- d) *Re minör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.*

10.3.4.4. Re minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit ve bileşik ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11.1. AKSAK ÖLÇÜLER

11.1.1. İki Zamanlı Aksak Ölçüler

11.1.1.1. İki zamanlı aksak ölçüleri açıklar.

İki zamanlı aksak ölçülerdeki kuvvetli ve zayıf zamanları ayırt etmesi beklenir.

11.1.1.2. İki zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

a) *İki zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma ritmik okuması (bona) beklenir.*

b) *İki zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma ezgisel okuması (solfej) beklenir.*

c) *Bona ve solfej çalışmalarında devinimsel olarak iki zamanlı vuruş yapması istenir.*

11.1.1.3. İki zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma yazar.

a) *İki zamanlı aksak ölçülerde tartım diktesi yazması beklenir.*

b) *İki zamanlı aksak ölçülerde ezgi diktesi yazması beklenir.*

11.1.2. Üç Zamanlı Aksak Ölçüler

11.1.2.1. Üç zamanlı aksak ölçüleri açıklar.

Üç zamanlı aksak ölçülerdeki kuvvetli ve zayıf zamanları ayırt etmesi beklenir.

11.1.2.2. Üç zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

a) *Üç zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma ritmik okuması (bona) beklenir.*

b) *Üç zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma ezgisel okuması (solfej) beklenir.*

c) *Bona ve solfej çalışmalarında devinimsel olarak üç zamanlı vuruş yapması istenir.*

11.1.2.3. Üç zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma yazar.

a) *Üç zamanlı aksak ölçülerde tartım diktesi yazması beklenir.*

b) *Üç zamanlı aksak ölçülerde ezgi diktesi yazması beklenir.*

11.1.3. Dört Zamanlı Aksak Ölçüler

11.1.3.1. Dört zamanlı aksak ölçüleri açıklar.

Dört zamanlı aksak ölçülerdeki kuvvetli ve zayıf zamanları ayırt etmesi beklenir.

11.1.3.2. Dört zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma okur.

a) *Dört zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma ritmik okuması (bona) beklenir.*

b) *Dört zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma ezgisel okuması (solfej) beklenir.*

c) *Bona ve solfej çalışmalarında devinimsel olarak dört zamanlı vuruş yapması istenir.*

11.1.3.3. Dört zamanlı aksak ölçülerde hazırlanmış alıştırma yazar.

a) *Dört zamanlı aksak ölçülerde tartım diktesi yazması beklenir.*

b) *Dört zamanlı aksak ölçülerde ezgi diktesi yazması beklenir.*

11.2. AKOR ÇEVİRİMLERİ

11.2.1. Birinci Çevrim Konumunda Majör Akorlar

11.2.1.1. Birinci çevrim konumunda majör akoru oluşturur.

a) *Birinci çevrim konumunda majör akorun bir K3'lü aralığın üzerine T4'lü aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.*

b) Birinci çevrim konumunda majör akorda akorun temel sesi, üçlüsü ve beşlisinin konumlanışını göstermesi beklenir.

c) Birinci çevrim konumunda majör akoru teorik olarak kurması beklenir.

11.2.1.2. Birinci çevrim konumunda majör akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine birinci çevrim konumunda majör akoru seslendirmesi istenir.

11.2.1.3. Birinci çevrim konumunda majör akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) Birinci çevrim konumunda majör akoru tını olarak hissetmesi beklenir.

b) Temel konumda majör, minör, eksik beşli, artık beşli ile birinci çevrim konumunda majör akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.

11.2.2. Birinci Çevrim Konumunda Minör Akorlar

11.2.2.1. Birinci çevrim konumunda minör akoru oluşturur.

a) Birinci çevrim konumunda minör akorun bir B3'lü aralığın üzerine T4'lü aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.

b) Birinci çevrim konumunda minör akorda akorun temel sesi, üçlüsü ve beşlisinin konumlanışını göstermesi beklenir.

c) Birinci çevrim konumunda minör akoru teorik olarak kurması beklenir.

11.2.2.2. Birinci çevrim konumunda minör akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine birinci çevrim konumunda minör akoru seslendirmesi istenir.

11.2.2.3. Birinci çevrim konumunda minör akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) Birinci çevrim konumunda minör akoru tını olarak hissetmesi beklenir.

b) Temel konumda majör, minör, eksik beşli, artık beşli ile birinci çevrim konumunda majör, minör akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.

11.2.3. İkinci Çevrim Konumunda Majör Akorlar

11.2.3.1. İkinci çevrim konumunda majör akoru oluşturur.

a) İkinci çevrim konumunda majör akorun bir T4'lü aralığın üzerine B3'lü aralık eklenecek oluştuğu vurgulanır.

b) İkinci çevrim konumunda majör akorda akorun temel sesi, üçlüsü ve beşlisinin konumlanışını göstermesi beklenir.

c) İkinci çevrim konumunda majör akoru teorik olarak kurması beklenir.

11.2.3.2. İkinci çevrim konumunda majör akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine ikinci çevrim konumunda majör akoru seslendirmesi istenir.

11.2.3.3. İkinci çevrim konumunda majör akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) İkinci çevrim konumunda majör akoru tını olarak hissetmesi beklenir.

b) Temel konumda majör, minör, eksik beşli, artık beşli ile birinci çevrim konumunda majör, minör ve ikinci çevrim konumunda majör akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.

11.2.4. İkinci Çevrim Konumunda Minör Akorlar

11.2.4.1. İkinci çevrim konumunda minör akoru oluşturur.

a) İkinci çevrim konumunda minör akorun bir T4'lü aralığın üzerine K3'lü aralık eklenecek oluştuğu vurgulanır.

b) İkinci çevrim konumunda minör akorda akorun temel sesi, üçlüsü ve beşlisinin konumlanışını göstermesi beklenir.

c) İkinci çevrim konumunda minör akoru teorik olarak kurması beklenir.

11.2.4.2. İkinci çevrim konumunda minör akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine ikinci çevrim konumunda minör akoru seslendirmesi istenir.

11.2.4.3. İkinci çevrim konumunda minör akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) İkinci çevrim konumunda minör akoru tını olarak hissetmesi beklenir.

b) Temel konumda majör, minör, eksik beşli, artık beşli ile birinci ve ikinci çevrim konumunda majör, minör akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.

11.3. KADANS

11.3.1. Plagal Kadans

11.3.1.1. Plagal kadans oluşturur.

Farklı tonlarda, verilen başlangıç konumlarında plagal kadans yazması beklenir.

11.3.1.2. Plagal kadans çalar.

Farklı tonlarda, verilen başlangıç konumlarında plagal kadansı piyanoda çalması beklenir.

11.3.2. Otantik Kadans

11.3.2.1. Otantik kadans oluşturur.

Farklı tonlarda, verilen başlangıç konumlarında otantik kadans yazması beklenir.

11.3.2.2. Otantik kadans çalar.

Farklı tonlarda, verilen başlangıç konumlarında otantik kadansı piyanoda çalması beklenir.

11.3.3. Tam Kadans

11.3.3.1. Tam kadans oluşturur.

Farklı tonlarda, verilen başlangıç konumlarında tam kadans yazması beklenir.

11.3.3.2. Tam kadans çalar.

Farklı tonlarda, verilen başlangıç konumlarında tam kadansı piyanoda çalması beklenir.

11.4. İKİ DİYEZLİ / İKİ BEMOLLÜ TONLAR

11.4.1. Re Majör

11.4.1.1. Re majör diziyi oluşturur.

Re eksen sesi üzerine kurulan diziyi majör dizi kalıbının uygulanmasıyla oluşan dizinin re majör dizisi olduğu vurgulanır.

11.4.1.2. Re majör dizinin derecelerini ayırt eder.

Re majör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek majör ton duygusu vurgulanır.

11.4.1.3. Re majör tonundaki solfejleri okur.

a) Re majör diziyi çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.

b) Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.

c) Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.

d) Re majör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.

11.4.1.4. Re majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit, bileşik ve aksak ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

11.4.2. Si Minör

11.4.2.1. Si minör diziyi oluşturur.

- a) *Doğal si minör diziyi yazması beklenir.*
- b) *Armonik si minör diziyi yazması beklenir.*
- c) *Melodik si minör diziyi yazması beklenir.*

11.4.2.2. Si minör dizinin derecelerini ayırt eder.

- a) *Si minör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek minör ton duygusu vurgulanır.*
- b) *Armonik ve melodik si minör dizilerinin oluşumunda, doğal si minör diziyeye göre derecelerdeki ses değişimleri vurgulanır.*

11.4.2.3. Si minör tonundaki solfejleri okur.

- a) *Si minör dizi türlerini çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.*
- b) *Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.*
- c) *Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.*
- d) *Si minör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.*

11.4.2.4. Si minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit, bileşik ve aksak ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

11.4.3. Si Bemol Majör

11.4.3.1. Si bemol majör diziyi oluşturur.

Si bemol eksen sesi üzerine kurulan diziyeye majör dizi kalıbının uygulanmasıyla oluşan dizinin si bemol majör dizisi olduğu vurgulanır.

11.4.3.2. Si bemol majör dizinin derecelerini ayırt eder.

Si bemol majör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek majör ton duygusu vurgulanır.

11.4.3.3. Si bemol majör tonundaki solfejleri okur.

- a) *Si bemol majör diziyi çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.*
- b) *Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.*
- c) *Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.*
- d) *Si bemol majör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.*

11.4.3.4. Si bemol majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit, bileşik ve aksak ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

11.4.4. Sol Minör

11.4.4.1. Sol minör diziyi oluşturur.

- a) *Doğal sol minör diziyi yazması beklenir.*
- b) *Armonik sol minör diziyi yazması beklenir.*
- c) *Melodik sol minör diziyi yazması beklenir.*

11.4.4.2. Sol minör dizinin derecelerini ayırt eder.

a) Sol minör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek minör ton duygusu vurgulanır.

b) Armonik ve melodik sol minör dizilerinin oluşumunda, doğal sol minör diziye göre derecelerdeki ses değişimleri vurgulanır.

11.4.4.3. Sol minör tonundaki solfejleri okur.

a) Sol minör dizi türlerini çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.

b) Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.

c) Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.

d) Sol minör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.

11.4.4.4. Sol minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit, bileşik ve aksak ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

12.1. YEDİLİ AKORLAR

12.1.1. Temel Konumda Dominant Yedili Akorlar

12.1.1.1. Temel konumda dominant yedili akoru oluşturur.

- a) *Temel konumda dominant yedili akorun bir B3'lü aralığın üzerine sırasıyla iki K3'lü aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.*
- b) *Temel konumda dominant yedili akorda akorun temel sesi, üçlüsü, beşlisi ve yedilisinin konumlanışını göstermesi beklenir.*
- c) *Temel konumda dominant yedili akoru teorik olarak kurması beklenir.*

12.1.1.2. Temel konumda dominant yedili akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine temel konumda dominant yedili akoru seslendirmesi istenir.

12.1.1.3. Temel konumda dominant yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.

- a) *Temel konumda dominant yedili akoru tını olarak hissetmesi beklenir.*
- b) *Temel konumda dominant yedili akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*

12.1.2. Birinci Çevrim Konumunda Dominant Yedili Akorlar

12.1.2.1. Birinci çevrim konumunda dominant yedili akoru oluşturur.

- a) *Birinci çevrim konumunda dominant yedili akorun bir K3'lü aralığın üzerine sırasıyla K3'lü ve B2'li aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.*
- b) *Birinci çevrim konumunda dominant yedili akorda akorun temel sesi, üçlüsü, beşlisi ve yedilisinin konumlanışını göstermesi beklenir.*
- c) *Birinci çevrim konumunda dominant yedili akoru teorik olarak kurması beklenir.*

12.1.2.2. Birinci çevrim konumunda dominant yedili akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine birinci çevrim konumunda dominant yedili akoru seslendirmesi istenir.

12.1.2.3. Birinci çevrim konumunda dominant yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.

- a) *Birinci çevrim konumunda dominant yedili akoru tını olarak hissetmesi beklenir.*
- b) *Temel ve birinci çevrim konumunda dominant yedili akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*

12.1.3. İkinci Çevrim Konumunda Dominant Yedili Akorlar

12.1.3.1. İkinci çevrim konumunda dominant yedili akoru oluşturur.

- a) *İkinci çevrim konumunda dominant yedili akorun bir K3'lü aralığın üzerine sırasıyla B2'li ve B3'lü aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.*
- b) *İkinci çevrim konumunda dominant yedili akorda akorun temel sesi, üçlüsü, beşlisi ve yedilisinin konumlanışını göstermesi beklenir.*
- c) *İkinci çevrim konumunda dominant yedili akoru teorik olarak kurması beklenir.*

12.1.3.2. İkinci çevrim konumunda dominant yedili akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine ikinci çevrim konumunda dominant yedili akoru seslendirmesi istenir.

12.1.3.3. İkinci çevrim konumunda dominant yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.

- a) İkinci çevrim konumunda dominant yedili akoru tını olarak hissetmesi beklenir.
- b) Temel, birinci ve ikinci çevrim konumunda dominant yedili akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.

12.1.4. Üçüncü Çevrim Konumunda Dominant Yedili Akorlar

12.1.4.1. Üçüncü çevrim konumunda dominant yedili akoru oluşturur.

- a) Üçüncü çevrim konumunda dominant yedili akorun bir B2'li aralığın üzerine sırasıyla B3'lü ve K3'lü aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.
- b) Üçüncü çevrim konumunda dominant yedili akorda akorun temel sesi, üçlüsü, beşlisi ve yedilisinin konumlanışını göstermesi beklenir.
- c) Üçüncü çevrim konumunda dominant yedili akoru teorik olarak kurması beklenir.

12.1.4.2. Üçüncü çevrim konumunda dominant yedili akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine üçüncü çevrim konumunda dominant yedili akoru seslendirmesi istenir.

12.1.4.3. Üçüncü çevrim konumunda dominant yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.

- a) Üçüncü çevrim konumunda dominant yedili akoru tını olarak hissetmesi beklenir.
- b) Temel, birinci, ikinci ve üçüncü çevrim konumunda dominant yedili akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.

12.1.5. Temel Konumda Majör Yedili Akorlar

12.1.5.1. Temel konumda majör yedili akoru oluşturur.

- a) Temel konumda majör yedili akorun bir B3'lü aralığın üzerine sırasıyla K3'lü ve B3'lü aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.
- b) Temel konumda majör yedili akorda akorun temel sesi, üçlüsü, beşlisi ve yedilisinin konumlanışını göstermesi beklenir.
- c) Temel konumda majör yedili akoru teorik olarak kurması beklenir.

12.1.5.2. Temel konumda majör yedili akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine temel konumda majör yedili akoru seslendirmesi istenir.

12.1.5.3. Temel konumda majör yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.

- a) Temel konumda majör yedili akoru tını olarak hissetmesi beklenir.
- b) Temel, birinci, ikinci, üçüncü çevrim dominant yedili ile temel konumda majör yedili akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.

12.1.6. Temel Konumda Minör Yedili Akorlar

12.1.6.1. Temel konumda minör yedili akoru oluşturur.

- a) Temel konumda minör yedili akorun bir K3'lü aralığın üzerine sırasıyla B3'lü ve K3'lü aralık eklenerek oluştuğu vurgulanır.
- b) Temel konumda minör yedili akorda akorun temel sesi, üçlüsü, beşlisi ve yedilisinin konumlanışını göstermesi beklenir.
- c) Temel konumda minör yedili akoru teorik olarak kurması beklenir.

12.1.6.2. Temel konumda minör yedili akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine temel konumda minör yedili akoru seslendirmesi istenir.

12.1.6.3. Temel konumda minör yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) *Temel konumda minör yedili akoru tını olarak hissetmesi beklenir.*

b) *Temel, birinci, ikinci ve üçüncü çevrim dominant yedili ile temel konumda majör ve minör yedili akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*

12.1.7. Temel Konumda Eksik Beşli Yedili Akorlar

12.1.7.1. Temel konumda eksik beşli yedili akoru oluşturur.

a) *Temel konumda eksik beşli yedili akorun bir K3'lü aralığın üzerine sırasıyla K3'lü ve B3'lü aralık eklenerek oluşturduğu vurgulanır.*

b) *Temel konumda eksik beşli yedili akorda akorun temel sesi, üçlüsü, beşlisi ve yedilisinin konumlanışını göstermesi beklenir.*

c) *Temel konumda eksik beşli yedili akoru teorik olarak kurması beklenir.*

12.1.7.2. Temel konumda eksik beşli yedili akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine temel konumda eksik beşli yedili akoru seslendirmesi istenir.

12.1.7.3. Temel konumda eksik beşli yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) *Temel konumda eksik beşli yedili akoru tını olarak hissetmesi beklenir.*

b) *Temel, birinci, ikinci ve üçüncü çevrim dominant yedili ile temel konumda majör yedili, minör yedili ve eksik beşli yedili akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*

12.1.8. Temel Konumda Eksik Yedili Akorlar

12.1.8.1. Temel konumda eksik yedili akoru oluşturur.

a) *Temel konumda eksik yedili akorun üç K3'lü aralığın üst üste sıralanmasıyla oluşturduğu vurgulanır.*

b) *Temel konumda eksik yedili akorda akorun temel sesi, üçlüsü, beşlisi ve yedilisinin konumlanışını göstermesi beklenir.*

c) *Temel konumda eksik yedili akoru teorik olarak kurması beklenir.*

12.1.8.2. Temel konumda eksik yedili akoru seslendirir.

Verilen sesin üzerine temel konumda eksik yedili akoru seslendirmesi istenir.

12.1.8.3. Temel konumda eksik yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.

a) *Temel konumda eksik yedili akoru tını olarak hissetmesi beklenir.*

b) *Temel, birinci, ikinci ve üçüncü çevrim dominant yedili ile temel konumda majör yedili, minör yedili, eksik beşli yedili ve eksik yedili akorları ayırt etmeye yönelik çalışmalar yapılır.*

12.2. TRANSPOZE VE MODÜLASYON

12.2.1. Transpoze

12.2.1.1. Transpozeyi açıkla.

12.2.1.2. Eser üzerinde transpozeyi uygula.

Verilen bir eseri başka bir tona transpoze etmesi istenir.

12.2.2. Modülasyon

12.2.2.1. Modülasyonu açıkla.

12.2.2.2. Eser üzerinde modülasyonu ayırt eder.

Verilen bir eser ya da solfejdeki modülasyonları işitsel olarak ayırt etmesi beklenir.

12.3. ÜÇ DİYEZLİ / ÜÇ BEMOLLÜ TONLAR

12.3.1. La Majör

12.3.1.1. La majör diziye oluşturur.

La eksen sesi üzerine kurulan diziye majör dizi kalıbının uygulanmasıyla oluşan dizinin la majör dizisi olduğu vurgulanır.

12.3.1.2. La majör dizinin derecelerini ayırt eder.

La majör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek majör ton duygusu vurgulanır.

12.3.1.3. La majör tonundaki solfejleri okur.

a) *La majör diziye çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.*

b) *Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.*

c) *Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.*

d) *La majör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.*

12.3.1.4. La majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit, bileşik ve aksak ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

12.3.2. Fa Diyez Minör

12.3.2.1. Fa diyez minör diziye oluşturur.

a) *Doğal fa diyez minör diziye yazması beklenir.*

b) *Armonik fa diyez minör diziye yazması beklenir.*

c) *Melodik fa diyez minör diziye yazması beklenir.*

12.3.2.2. Fa diyez minör dizinin derecelerini ayırt eder.

a) *Fa diyez minör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek minör ton duygusu vurgulanır.*

b) *Armonik ve melodik fa diyez minör dizilerinin oluşumunda, doğal fa diyez minör diziye göre derecelerdeki ses değişimleri vurgulanır.*

12.3.2.3. Fa diyez minör tonundaki solfejleri okur.

a) *Fa diyez minör dizi türlerini çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.*

b) *Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.*

c) *Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.*

d) *Fa diyez minör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.*

12.3.2.4. Fa diyez minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit, bileşik ve aksak ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

12.3.3. Mi Bemol Majör

12.3.3.1. Mi bemol majör diziye oluşturur.

Mi bemol eksen sesi üzerine kurulan diziye majör dizi kalıbının uygulanmasıyla oluşan dizinin mi bemol majör dizisi olduğu vurgulanır.

12.3.3.2. Mi bemol majör dizinin derecelerini ayırt eder.

Mi bemol majör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek majör ton duygusu vurgulanır.

12.3.3.3. Mi bemol majör tonundaki solfejleri okur.

- a) *Mi bemol majör diziye çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.*
- b) *Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.*
- c) *Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.*
- d) *Mi bemol majör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.*

12.3.3.4. Mi bemol majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit, bileşik ve aksak ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.

12.3.4. Do Minör

12.3.4.1. Do minör diziye oluşturur.

- a) *Doğal do minör diziye yazması beklenir.*
- b) *Armonik do minör diziye yazması beklenir.*
- c) *Melodik do minör diziye yazması beklenir.*

12.3.4.2. Do minör dizinin derecelerini ayırt eder.

- a) *Do minör dizinin durucu ve yürüyücü sesleri belirtilerek minör ton duygusu vurgulanır.*
- b) *Armonik ve melodik do minör dizilerinin oluşumunda doğal do minör diziye göre derecelerdeki ses değişimleri vurgulanır.*

12.3.4.3. Do minör tonundaki solfejleri okur.

- a) *Do minör dizi türlerini çıkıcı ve inici olarak seslendirmesi istenir.*
- b) *Solfej okuma çalışmalarında entonasyona dikkat etmesi istenir.*
- c) *Solfej okuma çalışmalarında devinimsel olarak vuruş yapması istenir.*
- d) *Do minör tonunda düzeyine uygun deşifre solfej okuma çalışmaları yapılır.*

12.3.4.4. Do minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

Basit, bileşik ve aksak ölçülerde düzeyine uygun tartım kalıplarıyla ezgi dikteleri yazması beklenir.